

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik LXVIII

Nr 3

WARSZAWA 1961

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK LXVIII

1961

3

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1961

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY

Henryk Altman, Juliusz Bardach, Józef Gierowski, Aleksander Gięsztoł,
Stanisław Herbst, Witold Kula, Gerard Labuda, Kazimierz Lepszy,
Marian Małowist, Kazimierz Piwarski, Marian H. Serejski

REDAKTOR

Bogusław Leśnodorski

SEKRETARZ

Tadeusz Łepkowski

A. 52/68 3-4

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 310261

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
Warszawa, Miodowa 10

Nakład 2033+197	Oddano do składania 7.VI.1961 r.
Ark. wyd. 24,25 ark. druk. 17,25	Podpisano do druku we wrześniu 1961 r.
Pap. druk. sat. kl. V 70 g 75×102	Druk ukończono w październiku 1961 r.
Cena zł 30	Zamówienie 1108-61 — S-67

Druk. MSW Warszawa

<http://rcin.org.pl>

СОДЕРЖАНИЕ

Дискуссия о предварительном издании первой части III тома Истории Польши — конференция в Яблонне (20 — 21 апреля 1961) К. Гронёвски, И. Игнатович, Ю. Лукашевич, Г. Рутковски	577
Голоса в дискуссии	590
Отчеты редакторов тома	679

НАУЧНЫЕ ТРУДЫ

Генрик Верещицки — Военная тревога 1875 в свете неиспользованных источников	689
---	-----

ДИСКУССИИ И ПОЛЕМИКА

Ян Герлях — Оценка „Очерков истории Поморья“	717
Збигнев Ляндау, Ежи Томашевски — Внешняя политика Польши в 1924 — 1925 гг.	725

MISCELLANEA

Принял ли Николай Коперник посвящение в духовный сан? — Генрик Зинс	739
Британские „Якобинцы“ в освещении еженедельника „The Anti-Jacobin“ — Станислав Крыньски	745
Рецензионные статьи и рецензии	763
Научная жизнь в стране	821
Научная жизнь за рубежом	830
In memoriam	843

TABLE DES MATIÈRES

Débats sur l'édition d'essai de la première partie du IIIe volume de l'Histoire de la Pologne — Conférence à Jabłonna (20—21 Avril 1961) — K. Groniowski, I. Ihnatowicz, J. Łukasiewicz, H. Rutkowski	577
Quelques interventions dans la discussion	590
Réponses des rédacteurs du volume	679

DISSERTATIONS

Henryk Wereszycki — Alerte de guerre en 1875 à la lumière des sources non-exploitées	889
--	-----

DISCUSSIONS ET POLEMQUES

Jan Gerlach — Sur le compte-rendu des „Esquisses de l'histoire de la Pomeranie”	717
Zbigniew Landau, Jerzy Tomaszewski — Sur la politique extérieure de la Pologne en 1924—25	725

MISCELLANEA

Nicolas Kopernik était-il prêtre? — Henryk Zins	739
Les „Jacobins” britanniques selon l'hebdomadaire „The Anti-Jacobin” — Stanisław Kryński	745
ARTICLES CRITIQUES ET COMPTES-RENDUS	763
LA VIE SCIENTIFIQUE EN POLOGNE	821
LA VIE SCIENTIFIQUE A L'ÉTRANGER	830
IN MEMORIAM	843

SPIS TREŚCI

Dyskusja nad próbnym wydaniem pierwszej części III tomu Historii Polski Krzysztof Groniowski, Ireneusz Ihnatowicz, Juliusz Łukasiewicz, Henryk Rutkowski — Konferencja w Jabłonie w dniach 20—21 IV 1961 r.	577
Niektóre głosy w dyskusji: Henryk Altman, Jerzy Borejsza, Józef Buszko, Tadeusz Daniszewski, Krzysztof Du- nin-Wąsowicz, Adam Galos, Felix H. Gentzen, Krzysz- tof Groniowski, Jerzy Holzer, Henryk Jabłoński, An- drzej Jeziernski, Jan Kancewicz, Stefan Kieniewicz, Jurij Kriżak, Bogusław Leśnodorski, Tadeusz Łep- kowski, Juliusz Łukasiewicz, Tadeusz Manteuffel, Ilija S. Miller, Walentyna Najdus, Eugeniusz Olszew- ski, V. Sándor, Henryk Wereszycki, Kazimierz Wyka, Anna Żarnowska, Mieczysław Żywczyński	590
Odpowiedzi redaktorów tomu: Irena Pietrzak-Pawłowska, Zana Kormanowa	679

ROZPRAWY

Henryk Wereszycki, Alarm wojenny 1875 roku w świetle niewyżyska- nych źródeł	689
---	-----

DISKUSJE I POLEMIKI

Jan Gerlach, W sprawie oceny Szkiców z Dziejów Pomorza	717
Zbigniew Landau — Jerzy Tomaszewski, O polityce zagranicznej Polski w latach 1924—1925	725

MISCELLANEA

Czy Mikołaj Kopernik miał święcenia kapłańskie? — Henryk Zins	739
Brytyjscy „jakobini” w oświeceniu tygodnika „The Anti-Jacobin” — Stani- sław Kryński	745

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Polska sztuka wojenna w okresie wczesnofeudalnym — Tadeusz Gru- dziński	763
W kręgu Héberta — Stanisław Salmonowicz	771
Kilka uwag o książce L. Bazylowa, Działalność narodnictwa rosyjskiego — Leon Baumgarten	775

*

St. Kętrzyński, Polska X—XI w. w oprac. Al. Gieysztor — Juliusz Bardach	782
Księga Ziemska Poznańska 1400—1407 — Stanisław Russocki	784

B. Dundulis, Lietuviu kova dėl Žemajtijos ir Unžemunes XV amžiuje — Jerzy Ochmański	788
H. Rządowska, Polemiki ideologiczne J. N. Janowskiego — Janusz Berg-hauzen	790
Jean Price-Mars, Silhouettes de Nègres et de Nègrophiles — Tadeusz Lep-kowski	794
Fr. Facius, Wirtschaft und Staat. Die Einwicklung der staatlichen Wirtschafts-verwaltung in Deutschland von 17. Jhrt bis 1945 — Wacław Długoborski	796
P. Jasienica, Dwie drogi — Irena Koberdowa	798
B. Lehar, Dejiny Batova koncernu (1894—1945) — Wacław Długoborski	799
Narastanie rewolucji w Królestwie Polskim w latach 1900—1904, opr. H. Rap-paport — Elżbieta Kaczyńska	800
M. Khadduri, Independent Iraq 1932—1958 — Łukasz Hirszowicz	805
A. I. Jeremienko, Na zapadnom naprawlenii — Henryk Bułhak	810
Planowanie gospodarki narodowej w Polsce Ludowej, materiały do biblio-grafii — Jerzy Tomaszewski	811
Bibliografia filozofii polskiej, t. I, II — Helena Rządowska	814
„Rocznik Łódzki” t. 3 — Halina Chamerska	818

ZYCIE NAUKOWE W KRAJU

Siedem lat pracy Komitetu Lelewelewskiego	821
Dyskusja THM w Warszawie nad III tomem Historii Polski	823
Archiwum Dzikowskie Tarnowskich — Bogusław Ratusiński	824
Badania nad historią spółdzielczości	827
Osiemdziesięciolecie urodzin prof. Natalii Gąsiorowskiej — Juliusz Łuka-siewicz	828

ZYCIE NAUKOWE ZA GRANICĄ

Nauki historyczne w demokratycznym Wietnamie	
Siedem lat działalności Instytut Historii — Phan-Gia-Ben	830
Specjalny numer organu wietnamskich historyków-marksistów	832
Historycy radzieccy o polskiej mediewistyce — Juliusz Bardach	834
Jubileusz akademika S. D. Skazkina — Zbigniew Wielgosz	836
VII sesja Polsko-Niemieckiej Komisji Historycznej w Dreźnie — Józef Gie-rowski	838
II Międzynarodowy Kongres Ruchu Oporu w Mediolanie — Czesław Ma-dajczyk	840

IN MEMORIAM

Jan Antoni Wilder (11 II 1909—2 V 1961) — Bogusław Leśnodorski	843
--	-----

WARUNKI PRENUMERATY CZASOPISMA
„KWARTALNIK HISTORYCZNY” — Kwartalnik

Cena w prenumeracie z 120.— rocznie

Cena w prenumeracie z 60.— półrocznie

Zamówienia i wpłaty przyjmują:

1. Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa
ul. Srebrna 12, konto PKO Nr 1-6-100-020.
2. Urzędy pocztowe.

Prenumerata za zleceniem wysyłki za granicę — 40% drożej. Zamówienia dla zagranicy przyjmuje Przedsiębiorstwo Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch”, Warszawa, ul. Wilcza 45, konto PKO Nr 1-6-100-024.

Bieżące numery do nabycia w księgarniach naukowych „Domu Książki” oraz w Ośrodku Rozpowaszczniania Wydawnictw Naukowych Polskiej Akademii Nauk — Wzorcownia Wydawnictw Naukowych PAN — Ossolineum — PWN, Warszawa Pałac Kultury i Nauki (wysoki parter).

TYLKO PRENUMERATA ZAPEWNIĄ REGULARNE OTRZYMYWANIE
CZASOPISMA